

MUSEUM VEENENDAAL

BELEIDSPLAN 2020-2023

Inleiding

Dit plan is het vervolg op het beleidsplan 2015 -2019. Nog relevante beleidsvoornemens uit de eerdere versie zijn in dit nieuwe beleidsplan verwerkt.

In tegenstelling tot onze twee vorige plannen met een tijdshorizon van vijf jaar, wil het bestuur met dit plan aansluiten op de periodiciteit van de gemeentelijke Cultuurvisie, vandaar tot en met 2023.

In dit beleidsplan schetsen wij onze 'stip op de horizon'; zaken die wij in de komende vier jaar willen realiseren. Bij het aangaan van de jaarlijkse prestatieafspraken (KPI's) toetsen wij dit plan en stellen zo nodig bij.

Missie en Visie

De internationale museumdefinitie, opgesteld door het International Council of Museums (ICOM) luidt: 'Een museum is een permanente instelling, niet gericht op het behalen van winst, toegankelijk voor publiek, die ten dienste staat aan de samenleving en haar ontwikkeling. Een museum verwerft, behoudt, onderzoekt, presenteert, documenteert en geeft bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoeg'.
'

Onze missie is te voldoen aan de inhoud van deze definitie. Daaruit komt onze visie voort:

- Museum Veenendaal wil een aantrekkelijk museum zijn voor jong en oud, vooral uit Veenendaal en de regio.
- Museum Veenendaal vertelt het Verhaal van Veenendaal.
- Museum Veenendaal wil met zijn collectie en exposities het verleden, heden en toekomst van Veenendaal met elkaar verbinden en het bijzondere tonen van haar ligging in het zuidelijk deel van de Gelderse Vallei en de Grebbelinie.
- Museum Veenendaal wil samen met de kennis en ervaring van professionals en vrijwilligers, binnen de financiële mogelijkheden, wisselexposities samenstellen.
- Museum Veenendaal wil met andere (culturele) partners constructief samenwerken op het gebied van activiteiten, onderzoek en communicatie.

Museaal beleid

Na extra inzet is Museum Veenendaal sinds 2015 een geregistreerd museum geworden. Zijn bedrijfsvoering is op orde bevonden. Echter erkend worden is één, maar de erkenning behouden en waar mogelijk verbeteren is van een andere orde. Daarom is in 2017 de (vrijwillige) bestuursfunctie Museale zaken gecreëerd. Dit om vanuit het bestuur continue randvoorwaarden te scheppen, te ondersteunen, richting te geven, contacten aan te gaan én te onderhouden. Daarnaast om met de medewerkers én alle vrijwilligers het museum inhoudelijk op een hoger niveau te brengen (continue professionalisering) en aantrekkelijker te maken om mee samen te werken.

Museaal netwerk opbouwen

Museum Veenendaal werkt graag samen met alle (culturele) partijen binnen de Cultuurfabriek, in Veenendaal én omstreken. Onze bijdragen aan het Gilbertjaar 2019 zijn hiervan een goed voorbeeld. Veenendaal heeft echter geen rijke historische achtergrond of mecenas, dus de basis voor het Verhaal van Veenendaal, is mager. Dit trekt te weinig bezoekers; samenwerking met andere musea en andere erfgoedinstellingen is daarom noodzakelijk. Wil dit lukken, dan is een museaal netwerk essentieel. Niet alleen tijdelijk voor het verkrijgen van een bruikleen, zoals recent uit het Rijksmuseum en het Maagdenhuis museum in Antwerpen, maar ook om inhoudelijk aantrekkelijker te worden. Tenslotte biedt samenwerking ook PR en andere voordelen.

Een netwerk opbouwen (en onderhouden) is een kwestie van lange adem en een planmatige aanpak. Hierom en om de bezoeker waar voor zijn entreegeld te bieden, werkt het museum met een jaarplanning.

Niet om inflexibel te zijn, maar om tijdig onze vrijwilligers 'mee te krijgen' en omdat samenwerken en elke bruikleenprocedure binnen de museale wereld veel tijd vergt.

We hebben het voorstel gedaan om samen met het Gemeentearchief en de Historische Vereniging Oud Veenendaal te onderzoeken of structurele samenwerking op het gebied van historie, erfgoed én educatie, in de vorm van bijvoorbeeld Het geheugen van Zeist, gestalte kan krijgen.

Personele bezetting

Hoewel het museum 27 jaar jong is, is zijn museale kennis, ervaring en netwerk beperkt. De belangrijkste reden hiervoor is dat het museum sinds zijn start in 1992 goeddeels wordt gerund door vrijwilligers. Geen enkele van de gemiddeld 75 vrijwilligers heeft een museale en/of erfgoed achtergrond (gehad). Onze vrijwilliger is veelal op oudere leeftijd, heeft vaak een drukke privé agenda, waardoor de geleverde continuïteit en kwaliteit altijd kwetsbaar is.

Gelukkig mochten wij in 2009 ons personele bestand met een conservator in deeltijd uitbreiden en sinds 2018 met een medewerker Publieksbereik in deeltijd; samen 1 FTE. Want een museum professioneel runnen enkel door vrijwilligers is een utopie. En een vergelijk in de regio, zoals met Barneveld, sterkt ons in onze ambitie naar 1,5 FTE door te groeien.

In deze personele combinatie kan het museum als cultureel ondernemer naar buiten treden, is eindelijk van enige slagkracht en voortzettingsvermogen sprake en kan museale kennis, ervaring en netwerk worden opgebouwd.

Educatie

Sinds zijn oprichting 'draait het Museum' op vrijwilligers. Naast de eerder genoemde bestuurlijke uitdagingen van slagkracht en voortzettingsvermogen bij een vrijwilligersorganisatie, kunnen ook vrijwilligers professioneel werken. Maar dit vraagt om permanente educatie van de vrijwilliger.

Niet alleen over museaal specialistische kennis en deskundigheid om de deeltijd medewerkers goed te ondersteunen, maar ook om samen voortdurend te kunnen voldoen aan de steeds hogere eisen die aan professionaliteit en inrichting van het museumbedrijf mogen worden gesteld.

Veilige omgeving bieden

Dit zowel voor onze eigen medewerkers en vrijwilligers, maar ook voor onze bezoekers. Samen met partners in de Cultuurfabriek geven we invulling aan onze verantwoordelijkheid op de gebieden ARBO en BHV. De eigen verantwoordelijkheid qua privacy voor ons het eigen personeel en onze bezoekers willen we de komende periode uitbreiden door allen, die contact hebben met kinderen en ouderen, een Verklaring Omtrent gedrag (VOG) te bieden.

Financieel beleid

Museum Veenendaal ontvangt jaarlijks een subsidie van de gemeente. Naast de vaste uitgaven voor huisvesting en personeel is ongeveer 13% daarvan beschikbaar voor de exploitatie. Het onderhouden van de vaste tentoonstelling, het krijgen van bruiklenen en het verwerven van nieuwe museale objecten kost geld. In 2016 en 2017 hebben het bestuur en de conservator het BMC- en een daarop volgend adviestraject van de provincie doorlopen om ons te scholen in cultureel ondernemen. Met de komst van de medewerker Publieksbereik in 2018 is een eerste stap gezet om andere fondsen en sponsoring te vinden. We streven naar verhoging van ons exploitatiebudget.

Collectie

Onze kerncollectie weerspiegelt de geschiedenis van Veenendaal via een aantal thema's: Ontstaan van Veenendaal, Turfwinning, Bestuur en inwoners, Water en waterwegen, Middenstand en Industrie, Boerenleven en Oorlog. Uitbreiding met een nieuw vast thema 'Van industriedorp naar provinciestad' is gestart. Daarnaast is de afstoting van objecten die niet (meer) in onze collectie passen dan wel elders beter tot recht komen, begonnen volgens de museale richtlijnen.

Ook willen we onze collectie de komende jaren verder digitaal ontsluiten via Collectie Nederland en digitale technieken in onze presentaties toepassen, om het Verhaal van Veenendaal nog aantrekkelijker voor het voetlicht te brengen. En waar mogelijk zullen we ons aanbod nog beter afstemmen in interactie met het publiek.

Huisvesting en klimaat

Museum Veenendaal barst uit zijn voegen en ons depot in de voormalige Ritmeesterfabriek zal op termijn verdwijnen door herontwikkeling van het terrein. We zoeken 50m² extra werk- en opslagruimte; liefst in de Cultuurfabriek of directe omgeving.

Het museum huurt ruimten in de Cultuurfabriek, een openbare gebouw. Hierdoor is het lastig om de gewenste klimatologische omstandigheden te bereiken en vast te houden. Een stabiel binnenklimaat (temperatuur en luchtvochtigheid) is een harde randvoorwaarde om erkend museum te zijn en *te blijven!* Bij een instabiel klimaat zijn tijdelijke en permanente bruiklenen van andere musea of veilinghuizen onmogelijk. Hierdoor blijft onze vaste tentoonstelling 'mager'. Alleen met aansprekende eigen objecten en bruiklenen zijn aantrekkelijke tentoonstellingen te maken en worden meer bezoekers naar Veenendaal verleid.

Bezoekers en Vrienden van Museum Veenendaal

Door de in 2018 verbeterde PR en de komst van de medewerker Publieksbereik zijn de bezoekersaantallen gestegen. Dit willen we versterken door een programma voor Vrienden van het museum te ontwikkelen.

Ambitie

Wij hebben de ambitie om:

- Binnen het tijdsbestek van een jaar een continue stabiel klimaat te realiseren in samenwerking met de Gemeente Veenendaal.
- Qua samenwerking onze focus te richten op het opbouwen van een museaal netwerk, zowel nationaal als internationaal.
- Als resultaat van deze samenwerking uitbreiding van onze collectie en toonaangevende tijdelijke tentoonstellingen te verwezenlijken.
- Het aantal medewerkers te doen groeien naar 1,5 FTE.
- Permanente educatie van de vrijwilliger te realiseren.
- Een Verklaring Omtrent Gedrag voor de medewerker en vrijwilliger, die contact hebben met kinderen en ouderen, in te voeren.
- Jaarlijks 6.500 bezoekers te verwelkomen.
- Andere financiële stromen aan te boren om ons exploitatiebudget te vergroten.
- Qua huisvesting meer vloeroppervlak te verwerven.
- Een programma Vrienden van het museum en een Nieuwsbrief voor externe relaties te ontwikkelen.

Bestuur Stichting Museum Veenendaal, oktober 2019.